

Wandelsporen Raalte - Ommen

Auteur: Marycke Naber

Overijssels Kanaal, Lemelerveld, Archemerberg, Nieuwe Brug

De wandeling loopt via de zijtak naar Deventer van het Overijssels Kanaal naar Lemelerveld, daarna door landelijk gebied naar natuurgebied de Lemelerberg met theehuis. Na de top van de 78 meter hoge Archemerberg kun je uitblazen bij café-restaurant De Nieuwe Brug aan de rivier de Regge. Daarna is het via de onverharde Giethemer hooiweg en de goudkust van Ommen nog drie kilometer naar het station. nnWandelsporen is gebaseerd op diverse wandelgidsen van Marycke Naber, zoals 'Wandelsporen rond Zwolle en wijde omgeving', het 'Geert Grootepad' (uitverkocht, wel gepubliceerd op naberpaden.nl) en 'De mooiste landgoedwandelingen in Salland' (en de Achterhoek). Daarnaast op delen van het Twentse Kapelletjespad (ook te vinden op naberpaden.nl) en op wandelingen van station naar station die Marycke heeft georganiseerd voor de Wandelpool (wandelpool.nl).n

Routebeschrijving

Start: station Raalte, afstand 22 km, bushaltes na 8-9 km, 18 en 20 km

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bussen!

- Ga vanaf de uitgang van het perron LA langs eetcafé De Frietboetiek, daarna schuin LA langs het fietspad. Volg dit met een bocht naar links over het spoor.
- Steek na de tunnel onder de provinciale weg de Burgemeester Zuidwijklaan over en ga daarna RA. Na het oversteken van de weg voor het winkelcentrum ga je RA.
- 1. Ga direct na de Raarhoeksbrug LA over het halfverharde pad. Loop na de houten brug RD over het klinkerpad.
- Ga aan het eind daarvan LA, Kievit, en op de kruising RA, Buizerd (fietspad naar rechts negeren). De weg langs het water gaat over in een fietspad.

Je loopt langs het zijkanaal Lemelerveld-Raalte-Deventer van het Overijssels Kanaal. Rond 1850 werd de Overijsselsche Kanalisatie Maatschappij (O.K.M.) opgericht. Deze kreeg de concessie om een aantal kanalen te graven in Overijssel. Het eerste kanaal, met de hand gegraven vanaf 1851, is het Overijssels Kanaal van Zwolle via Lemelerveld en Vroomshoop naar Almelo. Het deel tot Hancate werd in 1853 opengesteld. Het traject Lemelerveld-Raalte werd in 1964 gesloten voor de scheepvaart, dat van Raalte naar Deventer in 1988.

- Waar het fietspad ophoudt blijf je RD langs het water lopen, Wolthaarsdijk W.Z. Na de bocht naar rechts bevindt zich links ijssalon Rosahoeve (ca. 300 m van het fietspad).
- 2. Ga na de volgende bocht naar rechts RA over de Hagbrug en meteen LA over het karrenspoor resp. graspad, Wolthaarsdijk O.Z.
- Ga LA over de volgende brug (Crismansbrug) en meteen RA, Wolthaarsdijk W.Z. Bij de voorrangsweg ga je LA en meteen RA, Wolthaarsdijk W.Z.

- Aan het eind van de zandweg met fietspad loop je RD langs het kanaal, afwisselend asfaltweg of klinkerweg en zandweg met fietspad. Blijf in Lemelerveld RD lopen, Strenkhaarsweg.

Aan de overkant zie je de Heilig Hartkerk. Deze is in 1884 gebouwd naar ontwerp van architect Tepe, wegens geldgebrek nog zonder toren. Deze volgde in 1909 en in 1928 kreeg de kerk zijn huidige vorm

- Steek de voorrangsweg over (links bevindt zich bushalte Klipperstraat, rechts bushalte Parallelstraat) en loop RD, Ankerstraat. Deze gaat over in een fietspad.

3. Houd op de brug rechts aan en ga daarna schuin LA over de fietsstraat langs het Overijssels Kanaal.

Links zie je aan weerszijden van het kanaal witte hekken met een aanlegsteiger. Het kunstwerk 'Tolplaats' is vervaardigd door Ben Raayman. Zie het informatiebordje.

De provinciale weg over het viaduct loopt sinds 1952 over het tracé van spoorlijn Deventer-Ommen van de Overijsselsche Lokaalspoorweg-Maatschappij Deventer - Ommen (OLDO). Deze heeft van 1910 tot 1935 bestaan. Lemelerveld had een groot station.

- Na het viaduct is in 1995 een gedeelte van het kanaal overkluisd. Op het parkeerterrein staat het beeld 'Romeo en Julia' van Luk van Soom. Loop RD over het Kroonplein.

Op de hoek met de Haven staat het beeld 'Turbulentie' van Bert Meinen. Links aan het eind van de parkeerplaats staat het roestvrijstalen kunstwerk 'De Sukerbiet' van Wim Spijkerman.

- Blijf RD lopen langs de protestantse Brugkerk (PKN) uit 2002 met moderne klokkenstoel.

Op deze plaats heeft van 1865 tot 1917 de Overijsselse Beetwortelsuikerfabriek De Eersteling gestaan en vanaf 1927 de Nederlandsche IJzerconstructiewerkplaatsen Lemelerveld (de NIJL).

Links aan de overkant van het kanaal staat de Lichtbron uit 1930 van de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt.

Aan de rechterkant staat de villa Klein-Statum. Deze is oorspronkelijk gebouwd voor de familie Kingma, eigenaar van roomboterfabriek Statum (1926-1951) in Lemelerveld. Later werd het de woning van J.R. Kampf, indertijd directeur van de suikerfabriek.

- Steek het kanaal over via het Kerkbrugje (ophaalbrugje) uit 2018, ga RA en meteen LA, Ds. C. Keersstraat.

- Ga de 1e straat RA, P. Buismanstraat, met op de hoek de Beatrixboom, een zilverlinde die in 1988 is geplant ter gelegenheid van de 50e verjaardag van de koningin.

- Volg de straat met een bocht naar links, naar rechts en naar links en ga aan het eind RA, Waterinkweg.

4. Ga de 1e betonweg LA, Migaweg, na de haakse bocht naar rechts LA over het fietspad, Miga's Bergpad.

- Ga aan het eind LA (Migaweg), dan na de veeroosters en boerderij FRISO II de 1e weg RA, Miga's Bergpad. Loop na de boerderij RD door het kaphek en over het voetpad.

- Na nog een drietal klaphekken ga je aan het eind LA over de asfaltweg en het 1e pad schuin RA langs de afsluitboom, 'Opengesteld'.

5. Pad naar links negeren, ga meteen daarna schuin LA. Loop op de kruising RD over het smalle pad, bij het open terrein RA langs de bosrand en verder over het klinkerpad.

Je bevindt je in Park 1813. Het is in 1913 aangelegd door de Oranjabond van Orde ter herinnering aan de bevrijding van de Fransen een eeuw daarvoor. De bond is opgericht door Jhr. Hora Siccama van de Harkstede. Bij de opheffing ervan in 1923 werden de bezittingen overgedragen aan de Nederlandse Heidemaatschappij. Sinds 2001 is Landschap Overijssel de eigenaar. In 2013 is het park opgeknapt, mede dankzij een legaat van de familie Tromp-Zeilinga.

- Ga bij het bordje 'Gedachtenishoek', (links een liggende boomstam met informatie over het Levensbos) RA (Tromp-Zeilingalaan).

Natuurgebied De Lemelerberg van Landschap Overijssel is een stuwwal die tijdens de voorlaatste ijstijd is ontstaan. De hoogste toppen zijn de Archemerberg (78 m) en Lemelerberg (47,5 m). De grond van het gebied was te droog en te arm voor de boeren om te bewerken, waardoor het altijd een stuk natuur is gebleven. Omdat de boeren er hun schapen lieten grazen, is er een uitgestrekte heide ontstaan. Als gevolg van overbegrazing ontstonden er zandvlaktes. Om het stuivende zand te bedwingen werden vervolgens naaldbomen geplant.

De Lemelerberg is door Europa aangewezen als Natura 2000 - gebied. Door de jaren heen heeft bos steeds meer de plaats van heide ingenomen. De afgelopen 100 jaar is in Overijssel bijna 90% van de heide verdwenen door ontginning en verbossing. Het verwijderen van bomen is nodig om de heide weer een kans te geven. Tot eind 2021 is Landschap Overijssel daarmee bezig.

- Steek de asfaltweg over en loop RD langs de afsluitboom omhoog. Blijf op brede zandpad RD lopen. Ga op het klinkerpad RA.

- Aan het eind (rechts een kiosk) ga je LA de trap op, langs theehuis De Lemelerberg. Loop RD tot de 'rotonde' bij het beeld van de leeuw.

Het monument uit 1813, met een liggende leeuw op een voetstuk, was verweerd en door baldadigheid vernield. In 1934 is het vervangen door deze zuil met zittende leeuw. In 2013 heeft Landschap Overijssel het gemeentelijke monument in ere hersteld.

- Loop daarna RD over de A.W.J.J. baron van Nagell laan. Waar het klinkerpad een bocht naar links maakt loop je RD. Ga op de vijfsprong schuin RA, F.B. s'Jacobweg.

- Loop schuin RA omhoog tussen de houten hekken naar uitkijkpunt Jhr. Hora Siccama Hoogte.

- Weer beneden ga je op de kruising RA. Op het volgende uitkijkpunt, Panoramahoogte, heb je uitzicht op Lemele. Ga hier LA, beneden schuin RA.

- Blijf RD lopen over het brede pad, een stukje naar beneden, dan weer omhoog. Houd aan het eind rechts aan. Pad naar rechts negeren.

Op de top van de Archemerberg vind je een oriëntatietafel en een zandstenen zuiltje met bovenop een kruis. Dit is een pijler van de rijksdriehoeksmeting. Met een netwerk van 140 hooggelegen punten, zo'n 20 tot 30 kilometer van elkaar, onder andere op kerktorens, werd tussen 1885 en 1905 het hele land opgemeten. Later werd het systeem verfijnd tot zo'n 6000 punten, ongeveer 2 kilometer uit elkaar.

- Loop RD de trap af. Blijf op de kruising RD lopen, de berg af. Aan de rechterkant van het pad bevindt zich een smeltwaterdal.

Aan het eind van het pad staat links een schuilhut met informatie over de Lemelerberg en Landschap Overijssel.

- Negeer na de witte afsluitboom de brede zandweg (rechts een picknicktafel met watertap), steek het asfaltfietspad over en loop RD, een pad langs jeneverbesstruiken.

6. Ga aan het eind LA, een zandweg met fietspad, aan het eind daarvan RA over de asfaltweg, aan het eind LA, Lemelerweg, langs restaurant De Nieuwe Brug en Reggetaria.

De buurtschap Nieuwebrug, vroeger Nije brugge geheten, was een belangrijk knooppunt van wegen en de rivier de Regge. Vanaf het eind van de Middeleeuwen was de herberg bij de brug een ontmoetingsplaats van de Ridderschap en de Steden van Overijssel, waar belangrijke besluiten werden genomen.

De Regge stroomt vanaf Twente naar de Overijsselse Vecht. De rivier werd druk bevaren door zompen, zeilscheepjes met een geringe diepgang, vooral tijdens de opkomst van de Twentse textielindustrie. Na 1850 verminderde het gebruik van de zomp, vanwege de verbetering van de wegen en de aanleg van kanalen en spoorwegen. Nadat de Regge rond 1900 werd gekanaliseerd, is men in de 21e eeuw bezig de natuurlijke loop te herstellen. Zie ook het informatiepaneel voor het restaurant.

- Loop na de brug RD over het fietspad aan de linkerkant van de weg. Ga de 1e halfverharde weg LA. Volg de weg met de bocht naar rechts.

Rechts bevindt zich bij een bordje 'De Kiekebelt' een overdekte rustplek met minibieb.

Als je naar bushalte Besthmen wilt, ga dan na de kruising de 1e halfverharde weg (bij wandelpaal N11) RA. Steek de voorrangsweg over en ga voor de richting station Ommen LA.

- Blijf RD lopen, afwisselend karrenspoor en halfverharde weg. Loop ook bij het asfaltfietspad RD, Giethemer Hooiweg.

7. Ga aan het eind van het karrenspoor RA over de asfaltweg, Wolfskuil, en al gauw het 1e bospad LA.

- Houd aan het eind rechts aan en ga bij de asfaltweg LA. Ga bij de T-splitsing RA, Jhr. Repelaerlaan, aan het eind LA, Wolfskuillaan.

- Ga aan het eind RA, Wolfskuilstraat, aan het eind LA langs de Hammerweg. Na het spoor ga je LA naar het station.

Praktische informatie

Kanaal, landelijk gebied, bos en hei, heuvel. 50 % onverhard

Eten en drinken

Snackbar @ The Corner, Kwartel 12, Raalte, 0572 363 425, snackbarthecorner-raalte.nl
IJssalon (ook koffie en thee) Rosahoeve, Waalweg 2, Raalte, 0572 351 284, 06 3074 3391, rosahoeve.nl

Café Reimink, Dorpsstraat 2, Lemelerveld, 0572 371 262, reimink.com

Zwakenberg Eten & Drinken, Kerkstraat 1, Lemelerveld, 0572 371 526, zwakenberg.nu

Koffiehus De Kletsmajoor, Kroonplein 26, 0572 371 395

Theehuis De Lemelerberg, Kerkweg 32, Lemele, 0572 330 160, de-lemelerberg.nl

Café-restaurant De Nieuwe Brug, Lemelerweg 13, Ommen, 0529 451 723, denieuwebrugommen.nl

Reggetaria food & drinks, Lemelerweg 13, Ommen, 0529 785 074 / 06 30003 4480, reggetaria.nl

Restaurant Vonck in hotel Paping, Stationsweg 29, Ommen, 0529 451 945, hotelpaping.nl

't Laarbos Pannenkoeken & meer, Stationsweg 31, Ommen, 0529 745 031, laarbos.nl

Stationsrestaurant Spoor 7, Stationsweg 35, Ommen, 0529 462 979, spoor7.nl

Overnachten

Hotel-restaurant De Zwaan, Kerkstraat 2, Raalte, 0572 363 738, hotelraalte.nl

B&B De Gier, Lemelerweg 4, 06 5195 1363 / 06 4489 3582, benbdegier.nl

B&B De Bosrand, Wolfskuilstraat 23, Ommen, 06 2428 0780, debosrandommen.nl

Hotel Paping, Stationsweg 29, Ommen, 0529 451 945, hotelpaping.nl

Openbaar vervoer

Station Raalte, sprinter Blauwnet Zwolle-Enschede

Station Ommen, sprinter Blauwnet Zwolle-Emmen

Buurtbus 518 Raalte-Lemelerveld, halte Lemelerveld Parallelstraat.

Buurtbus 167 Dalfsen-Lemelerveld, haltes Lemelerveld Klipperstraat en Parallelstraat.

Niet in het weekend!

Buurtbus 568 Dalfsen-Ommen, halte Camping Nieuwe Brug. Niet in het weekend!

Streekbus 81 Ommen - Almelo, halte Ommen Besthmen. Niet op zondag!

Regiotaxi Vechtdal. Ruim een uur van tevoren reserveren op 0592-378784

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/wandelsporen-raalte---ommen/19033/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen Salland' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in het afwisselende Salland, van Ommen tot Diepenveen en de Sallandse Heuvelrug. Naast recente foto's van natuur en cultureel erfgoed bevat de wandelgids historische afbeeldingen van de meeste landhuizen. Tevens heeft Marycke per route bewoners ofwel beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4

Neem een abonnement!
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50